

אסתר המלכה - לאור המקורות

לפניכם מקורות שונים הדנים באישיותה של אסתר ומלמדים אותנו דרכי חיים למעשה. קראו אותם ומלאו את המשימות שלצידן:

1. שמותיה של אסתר

א. **הדסה** שמה האמיתי של אסתר היה הדסה, שהיתה ירקרקת וחוט של חן מתוח עליה כמו ההדס, והצדיקים נמשלו להדס שכל האילנות רעננים בימות החורף ומתיבשים בימות החמה, ואילו ההדס רענן ורטוב בין בימות הגשמים ובין בימות החמה. כך אסתר - תמיד עומדת בצדקותה, הן בהיותה בבית מרדכי והן בהיותה בביתו של אחשורוש... וכשם שההדס ריחו טוב וטעמו מר כך היתה אסתר נעימה למרדכי ומרה להמן, וכשם שההדס נראה מבחוץ חסר ריח וכשממשמים אותו נותן ריח, כך אסתר שלא היתה צריכה להנשא לאחשורוש, כשמסתכלים יפה רואים שיפה עשתה, ויפה לה השם הדסה, שהיתה צדקת מתחילתה ועד סופה כמו ההדס שאם ממשמים בו מרגישים הריח שהיה בתחילתו...

(ילקוט מעם לועז)

*הקבילו בין ההדס לאסתר :

ההדס	אסתר
1.	
2.	
3.	
4.	

ב. " איילת השחר "

" למנצח על אילת השחר"(תהילים כ"ב)

למה נמשלה אסתר לשחר? לומר לך, מה השחר עולה והכוכבים שוקעים, אף אסתר בבית אחשורוש, היא היתה מאירה והמן ובניו שוקעים.(ילקוט שמעוני)

*צטטו מהמגילה פסוקים המתארים את שקיעת המן ובניו :

ג. אסתר

"ויחי אומן את הדסה היא אסתר"...

למה נקרא שמה אסתר? שמסתרת את דבריה, כמו שנאמר: "אין אסתר מגדת מולדתה" (ילקוט שמעוני) עיינו במגילה (פרק ב') וכתבו, מדוע אין אסתר מגדת את מולדתה?

---

2. שתיקה

"אין אסתר מגדת מולדתה" - מלמד שתפסה שתיקה בעצמה כרחל זקנתה שתפסה פלך שתיקה, עמדו כל גדולי זרעה בשתיקה, ראתה סבלונותיה ביד אחותה ושתקה. בנימין בנה - תפס בשתיקה, תדע שאבנו שהיתה בחושן היתה ישפה, לאמר - יודע היה במכירת יוסף ושותק. שאול בן בנה - "ואת דבר המלוכה לא הגיד לו".

(מדרש רבה).

*"עמדו כל גדולי זרעה בשתיקה" - השלימו:

_____ רחל
_____ בנימין
_____ שאול
_____ אסתר

3. אמונת חכמים

"לא הגידה אסתר עמה ומולדתה כי מרדכי צווה עליה..."

"...ומכאן אנו לומדים כמה גדולים דברי חכמים, ששמעה אסתר לקול מרדכי, ואעפ"י שהיתה יכולה להנצל מידי אחשורוש אילו היתה מגדת עמה ומולדתה. אבל היא לא הרהרה אחר דברי מרדכי והבינה שכל דבריו אמת וצדק. ומכאן יצאה ישועה לישראל".

(ילקוט מעם לועז)

* עיינו בילקוט מעם לועז, אסתר, פרק ב', וכתבו את דעות המפרשים - מה היה הנסיון לאסתר אם לומר את הדברים, או לא לומר:

_____
_____
_____
_____

" ובכן אבוא אל המלך... ויעש ככל אשר צוותה עליו" - ואנו רואים כאן מעלתה של אסתר שמיד קבלה תוכחתו של מרדכי, ולא הרהרה אחר דבריו.

(ילקוט מעם לועז)

4. שמירת שבת

"ואת שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך" -

אמר רבא, שהיתה מונה בהן ימי שבת (מסכת מגילה). נתן לה שבע נערות, שהיתה מכנה לאותן השפחות בימי השבוע, והיתה הראשונה קוראת אותה - ראשון, והשניה - שני, והשלישית - שלישי, והרביעית - רביעי, כך עד שבעה". (אוצר המדרשים).

* היכן אנו מזכירים בכל יום בתפילת שחרית את יום השבת?

_____

5. נשיאת חן

"ותהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה" - בעיני העליונים ובעיני התחתונים, כמו שנאמר: "ומצא חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם" (מדרש רבה)

* כתבו את פרוש רש"י לפסוקים אלו -

(אסתר, ב', ט"ו)

(משלי, ג', ד')

6. הבאת דבר בשם אומרו

"וייודע הדבר למרדכי ויגד לאסתר המלכה ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי" - וצריך אדם כשהוא שומע דבר לומר אותו בשם אומרו אפילו משלישי, וכל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם. ממי אתה למד? מאסתר ששמעה הדבר ממרדכי ואמרה לאחשוורוש ועל ידי כך זכתה שנגאלו ישראל על ידה (ילקוט שמעוני)

*מה אמרה אסתר למלך בשם מרדכי?

*כיצד התגלגלה על ידי כך הגאולה?

7. תפילה "קלי קלי למה עזבתני" (תהילים כ"ב)

יום ראשון אמרה "קלי", ויום שני כן, יום שלישי צעקה בקול גדול: "למה עזבתני". "אקרא יומם ולא תענה" - אמרה לפניו, רבונו של עולם, כך עשית לאבותינו במצרים: ולא כיון שקראו אותך שמעת להם? שנאמר: "ואת צעקתם שמעתי" (שמות ח', ז'). איזו צרה גדולה מזו? ... אנו צמנו, וצעקנו, והתפללנו, וקראנו ולא עניתנו, אין בנו מעשים, עשה עמנו למען קדושת שמך, "ואתה קדוש יושב תהילות ישראל".

(מדרש תהילים).

*עיינו בתהילים כ"ב וצטטו קטעים מתוך תפילתה של אסתר. הוסיפו פרושים ומדרשים על תפילה זו.

"ובעת ההיא היתה אסתר מפחדת מאד מפני הרעה אשר צמחה לישראל, ותפשוט בגדי מלכותה ואת תפארתה, ותלבש שק, ותפרע שער ראשה, ותמלא אותו עפר ואפר, ותענה נפשה בצום ותיפול על פניה לפני ה' ותתפלל ותאמר: 'ה' אלוקי ישראל אשר משלת מימי קדם ובראת את העולם עזור נא לאמתך אשר נשארתי יתומה בלי אב ואם ומשולה לעניה שואלת מבית לבית, כן אנוכי שואלת רחמיך מחלון לחלון בבית אחשוורוש. ועתה ה' הצליחה נא לאמתך העניה והצילה את צאן מרעיתך מן האויבים האלו אשר קמו עלינו, כי אין לך מעצור מלהושיע ברב או במעט, ועתה אבי יתומים, עמוד נא לימין היתומה הזאת אשר בחסדך בטחה, ותנה אותה לרחמים לפני האיש הזה כי יראתיו, והשפיל לפניו כי אתה משפיל גאים.

(אסתר רבה ח')

• אסתר מדמה עצמה ל_____ ,

כמו ש_____

כך אסתר_____ .

8. מילוי שליחות

"כי אם החרש תחרישי" - אם תשתקי עכשיו שלא ללמד סנגוריה על אמתך, סופך לשתוק לעתיד לבוא ואין לך פתחון פה, למה? שאת יכולה לעשות טובה ולא עשית. ומה את סבורה, שהקב"ה מניח את ישראל, מכל מקום מעמיד להם גואל, הדא הוא דכתיב: "רווח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר"

(אסתר רבה).

*המשיכו את דברי מרדכי לאסתר מתוך המגילה, וכתבו מה אתם לומדים מכך על תפקיד האדם בעולמו!

---

9. אחדות ישראל

"לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן"....
מכיון שהלשון הרע הראשונה שדיבר המן היה - "ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים". ושאין בהם שום אחדות, אמרה לו: "לך כנוס את כל היהודים" - שיהיו באחדות ויתפייסו זה עם זה ויאהבו זה את זה, ובכך נרוויח שהמן ימצא בדאי, שאמר עליהם שאין בהם אחדות.
*עיינו במגילה וכתבו כיצד התאחדו היהודים עפ"י צווי אסתר:
